

CENTRALT KOORDINEREDE LABORATORIEPROJEKTER SLUTRAPPORT

DIOXIN, PCB OG PBDE I FØDEVAREPRØVER - DIREKTIV 96/23 KONTROLRESULTATER 2009 Projekt J. nr.: 2008-20-65-00794

BAGGRUND OG FORMÅL

Dioxin, PCB og PBDE hører til gruppen af organiske miljøforureninger og forekommer i fødevarerne dels som følge af den generelle baggrundsforurening, og dels som følge af punktkildeforureninger. Projektet udføres som et kontrolprojekt i henhold til kravene i direktiv 96/23/EF.

Her rapporteres resultaterne af analyse af stikprøver af animalsk fedt, æg, mælk og akvakulturfisk foretaget i 2009. Prøverne blev udtaget af Fødevareregionerne på slagterier, ægpakkerier, bedrifter eller fiskeopskæringsvirksomheder. Analyserne blev foretaget af laboratoriet ved Fødevareregion Øst.

EU har i forordning 1881/2006/EF fastsat grænseværdier for dioxin og dioxinlignende PCB i fødevarer. Endvidere har EU i henstilling 2006/88/EF fastsat indgrebsværdier for dioxin og dioxinlignende PCB i fødevarer.

RESULTATER

Der blev i alt analyseret 254 prøver. Oversigt over resultaterne er vist i nedenstående tabel.

INDHOLD AF DIOXIN OG PCB (MIDDELVÆRDIER):

PRODUKTER AF	ANTAL PRØVER	DIOXIN - TEQ (UB) (PG/G FEDT)	PCB - TEQ (UB) (PG/G FEDT)	SUM DIOXIN OG PCB - TEQ (UB) (PG/G FEDT)	IKKE DIOXIN-LIGNENDE PCB (ICES-6) (NG/G FEDT)
FÅR, FLOMME	3	1.3	0.83	2.2	4.1
KYLLING, BUGFEDT	6	0.19	0.15	0.35	0.95
MÆLK, RÅ	20	0.33	0.27	0.60	0.93
OKSE, FLOMME	99	0.44	0.47	0.91	1.9
SVIN, FLOMME	100	0.20	0.040	0.24	0.69
ÆG, BLOMME	21	0.81	0.44	1.25	2.2
ØRRED, DAMBRUG	5	0.062 PG/G FRISKVÆGT	0.21 PG/G FRISKVÆGT	0.27 PG/G FRISKVÆGT	1.5 NG/G FRISKVÆGT

Indholdet af PBDE blev undersøgt i okse (99 prøver), svin (99 prøver), mælk (19 prøver), æg (20 prøver), kylling (5 prøver), ørred (5 prøver) og får (2 prøver). Alle prøver havde indhold under det vejledende toleranceniveau på 100 ng/g fedt fastsat af Fødevarestyrelsen.

KONKLUSION OG VURDERING

- En okseprøve overskred grænseværdien for summen af dioxin og PCB og indgrebsværdien for PCB.
- En svineprøve havde indhold af dioxin over indgrebsværdien.
- En æggeprøve havde indhold af dioxin meget tæt ved indgrebsværdien, men ikke signifikant overskredet. Prøven havde dog en meget ekstrem fordeling af de påviste dioxin-congener med et meget højt indhold af octa-CDD.

Fødevarestyrelsen har i samarbejde med Plantedirektoratet efterfølgende fulgt op overfor overskridelserne i svin og okse ved besøg på de pågældende besætninger. En fiskepulp benyttet som tilskudsfoder, menes at være skyld i det høje PCB niveau i svinet. Den specifikke kilde til det høje PCB indhold i oxen blev ikke fundet i hverken jord- eller foderprøverne. Endnu en okse fra samme besætning blev analyseret sidst på året, her var indholdet af PCB stadig over indgrebsværdien, men grænseværdien for summen af dioxin og PCB var ikke overskredet.

I samarbejde med Miljøstyrelsen og Plantedirektoratet, har Fødevarestyrelsen fulgt op på det specielle fund af dioxin-congener i æg. Opfølgende prøver af foder viste ikke indhold, der kunne forklare fundet i æg. Til gengæld viste både den ekstra æggeprøve og de jordprøver, der blev udtaget i hønsegården tæt ved hønsehuset, det samme specifikke mønster af dioxiner med en meget dominerende octa-CDD, som det oprindelige æg.

Kontaktpersoner:

Fødevarestyrelsen, Fødevareregion Øst: Søren Sørensen (ssn@fvst.dk)

Fødevarestyrelsen, Fødevareregion Øst: Kirsten Halkjær Lund (khl@fvst.dk)

Fødevarestyrelsen, Kemi og Fødevarekvalitet: Lulu Krüger (lchk@fvst.dk)

DTU Fødevareinstituttet: Tommy Licht Cederberg (tlice@food.dtu.dk)

Sikkerhed, sundhed og kvalitet fra jord til bord